

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN I

curso 2023/2024

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 171/2016, DO 24 DE NOVEMBRO)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN I

ESPECIALIDADES:	Dirección		ITINERARIOS:	Todos						
CARÁCTER:	Formación básica		TIPO DE CLASE:	Colectiva						
DEPARTAMENTO:	Composición		XEFE DE DPTO.:	Paz Pita						
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA: Mario Seoane Blanco					
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5
ECTS/CUAD.	2								Observacións:	-
DOCENTES:	NOME E APELIDOS			EMAIL			TITORÍA			
	Mario Seoane Blanco			marioseoane@edu.xunta.gal			Mércores 10:00-11:00 biblioteca			

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR: Desenvolvemento das habilidades harmónico-contrapuntísticas e adquisición de coñecementos que faciliten a percepción, creación, interpretación, reflexión e documentación musicais. Desenvolvemento do oído, da escoita, da memoria e da intelixencia musical. Práctica escrita dos diferentes elementos e procedementos harmónicos e contrapuntísticos propios dos distintos períodos da historia da música. Asimilación das principais teorías da organización musical. Realización de traballos estilísticos e libres. Estudo do repertorio e do seu contexto estilístico. Consecución de ferramentas destinadas ao enriquecemento do traballo do/a director/a.

COÑECEMENTOS PREVIOS: Os propios do remate dos estudos de grao profesional.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS: T1, T2, T3, T4, T8

COMPETENCIAS XERAIS: X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS: ED4, ED5

Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 171/2016 do 24 de novembro, anexo II

3. OBXECTIVOS

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer os principios técnicos e estilísticos da música do barroco, representados nos seus principais compositores/escolas/estilos.	T1, T2, T4, T8 X1, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, ED4
Aplicar os coñecementos teóricos na práctica, a través da realización de exercicios de estilo	T1, T2, T3 X3, X4, X8, X15, X17, X21, X22, X23 ED5
Sintetizar as principais características técnicas e estilísticas dunha obra e argumentar a súa relación coa propia actividade creativa	T1, T2, T3, T4, T8 X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23 ED4, ED5

4. CONTIDOS

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. O contrapunto harmónico: O Coral	Coral figurado (vocal) no estilo de Bach: características da melodía, recursos harmónicos, cadencias, textura, notas de adorno, paralelismos e conducción de voces	8
2. Contrapunto tonal e modal simple	2.1. O contrapunto a dúas partes: Especies	6
	2.2. O contrapunto a máis de dúas partes: Especies e mezcla	
3. Repaso de contidos		2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase maxistral Exposición do tema que se vai traballar con explicación de conceptos teóricos e mostra de exemplos prácticos: análise e audición de exercicios xa realizados, realización na aula ou obras que sirvan de exemplo, segundo o caso.	3	0	3
Análise de exemplos Análise e audición de obras do estilo do que deberán realizar os estudantes de cara a sintetizar as súas principais características técnicas e estilísticas.	1,5	3,5	5
Práctica individual Realización por parte do alumnado de exercicios prácticos do tema en cuestión cun nivel de dificultade progresivo.	13	32	45
Corrección individual Corrección persoalizada da práctica individual.	3	0	3

Práctica/corrección colectiva Debate sobre a realización de determinados exercicios prácticos ou corrección colectiva de certos exercicios realizados individualmente (análises, etc.). Na pizarra e piano ou proxector con audición.	2	0	2
Actividades de avaliación: Proba final	1,5	0	1,5
Actividades de avaliación: Entrega de traballos do curso	0	0,5	0,5
TOTAL HORAS:			60

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Práctica semanal • Avaliación continua da práctica individual (presencial e non presencial) e da participación nas actividades colectivas. • Avaliación dos exercicios entregados nas datas que se indican na aula virtual. <i>Obrigatorio para poder optar á avaliación continua.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Calidade, cantidade e presentación dos traballos realizados e entregados. • Correspondencia entre os traballos realizados na casa e na aula. • Evolución ao longo do cuadrimestre. • Asistencia, puntualidade e actitude na aula (corrección e produtividade) • Participación constructiva nas actividades colectivas. 	Todas	60 %
Exames de aula Probas prácticas de cada tema realizadas periódicamente na aula ao longo do cuadrimestre, sen data previamente anunciada.	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade), correspondencia cos traballos realizados na casa e presentación do traballo realizado.	Todas	40 %
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Exame final Igual que a convocatoria extraordinaria	Igual que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA, <i>se o alumno SUPERA CATRO FALTAS DE ASISTENCIA</i> , OU AVALIACIÓN CONTINUA CUALIFICADA CON SUSPENSO)			
Exame final Igual que a convocatoria extraordinaria	Igual que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Exame final Proba teórico-práctica de 3 horas de duración máxima, que consta da realización dun exercicio práctico similar aos realizados ao longo do cuadrimestre	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade) e presentación na aula virtual do traballo práctico que o docente indique.	Todas	100 %

Matrícula de honor

Un estudante poderá ser proposto a Matrícula de Honor se, ademais de obter unha cualificación de 10, se aprecia no seu traballo cuatrimestral unha excepcional excelencia en termos técnicos, artísticos e/ou de creatividade e madurez, así como un rendemento significativamente superior ao esixido.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía

- BOYD, M. Bach: *Chorale harmonization and instrumental counterpoint*. Kahn & Averill. 2009
 DE LA MOTTE, D.: *Armonía*. Labor. 1989
 DESPORTES, Y. e BERNAUD, A.: *Manual práctico para el reconocimiento de los estilos desde Bach a Ravel*. Real Musical. 2000
 SCHÖNBERG, A.: *Ejercicios preliminares de contrapunto*. Labor. 1990

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN II**

curso 2023/2024

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 171/2016, DO 24 DE NOVEMBRO)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN II

ESPECIALIDADES:	Dirección	ITINERARIOS:	Todos
CARÁCTER:	Formación básica	TIPO DE CLASE:	Colectiva
DEPARTAMENTO:	Composición	XEFE DE DPTO.:	Paz Pita
CURSOS	1º curso 2º curso 3º curso 4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Mario Seoane Blanco
CUADRIMESTRES	I II III IV V VI VII VIII	Horas de clase semanais:	1,5
ECTS/CUAD.	2	Observacións:	-
DOCENTES:	NOME E APELIDOS	EMAIL	TITORÍA
	Mario Seoane Blanco	marioseoane@edu.xunta.gal	Mércores 10:00-11:00 biblioteca

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR: Desenvolvemento das habilidades harmónico-contrapuntísticas e adquisición de coñecementos que faciliten a percepción, creación, interpretación, reflexión e documentación musicais. Desenvolvemento do oído, da escoita, da memoria e da intelixencia musical. Práctica escrita dos diferentes elementos e procedementos harmónicos e contrapuntísticos propios dos distintos períodos da historia da música. Asimilación das principais teorías da organización musical. Realización de traballos estilísticos e libres. Estudo do repertorio e do seu contexto estilístico. Consecución de ferramentas destinadas ao enriquecemento do traballo do/a director/a.

COÑECEMENTOS PREVIOS: Os propios do cuadrimestre anterior.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T4, T8
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	ED4, ED5

Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 171/2016 do 24 de novembro, anexo II

3. OBXECTIVOS

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer os principios técnicos e estilísticos da música do barroco, representados nos seus principais compositores/escolas/estilos.	T1, T2, T4, T8 X1, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, ED4
Aplicar os coñecementos teóricos na práctica, a través da realización de exercicios de estilo	T1, T2, T3 X3, X4, X8, X15, X17, X21, X22, X23 ED5
Sintetizar as principais características técnicas e estilísticas dunha obra e argumentar a súa relación coa propia actividade creativa	T1, T2, T3, T4, T8 X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23 ED4, ED5

4. CONTIDOS

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Contrapunto imitativo, invertible e canon	1.1. A imitación: Tipos e intervalos máis frecuentes	7
	1.2. O canon	
	1.3. O contrapunto invertible: Tipos e intervalos máis frecuentes, dobre e triple	
2. O contrapunto harmónico: A escritura instrumental	2.1. A invención e as formas de danza na suite instrumental, a dúas voces.	7
	2.2. A invención a dúas voces no estilo de Bach e a invención "de escola"	
	2.3. Características da melodía, harmonía, ritmo e textura	
	2.4. Plan formal e tonal	
3. Repaso de contidos		2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase maxistral Exposición do tema que se vai traballar con explicación de conceptos teóricos e mostra de exemplos prácticos: análise e audición de exercicios xa realizados, realización na aula ou obras que sirvan de exemplo, segundo o caso.	3	0	3
Análise de exemplos Análise e audición de obras do estilo do que deberán realizar os estudantes de cara a sintetizar as súas principais características técnicas e estilísticas.	1,5	3,5	5
Práctica individual Realización por parte do alumnado de exercicios prácticos do tema en cuestión cun nivel de dificultade progresivo.	13	32	45

Corrección individual Corrección persoalizada da práctica individual.	3	0	3
Práctica/corrección colectiva Debate sobre a realización de determinados exercicios prácticos ou corrección colectiva de certos exercicios realizados individualmente (análises, etc.). Na pizarra e piano ou proxector con audición.	2	0	2
Actividades de avaliación: Proba final	1,5	0	1,5
Actividades de avaliación: Entrega de traballos do curso	0	0,5	0,5
TOTAL HORAS:			60

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Práctica semanal • Avaliación continua da práctica individual (presencial e non presencial) e da participación nas actividades colectivas. • Avaliación dos exercicios entregados nas datas que se indican na aula virtual. <i>Obrigatorio para poder optar á avaliación continua.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Calidade, cantidade e presentación dos traballos realizados e entregados. • Correspondencia entre os traballos realizados na casa e na aula. • Evolución ao longo do cuadrimestre. • Asistencia, puntualidade e actitude na aula (corrección e produtividade) • Participación constructiva nas actividades colectivas. 	Todas	60 %
Exames de aula Probas prácticas de cada tema realizadas periódicamente na aula ao longo do cuadrimestre, sen data previamente anunciada.	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade), correspondencia cos traballos realizados na casa e presentación do traballo realizado.	Todas	40 %
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Exame final Igal que a convocatoria extraordinaria	Igal que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA, <i>se o alumno SUPERA CATRO FALTAS DE ASISTENCIA</i> , OU AVALIACIÓN CONTINUA CUALIFICADA CON SUSPENSO)			
Exame final Igal que a convocatoria extraordinaria	Igal que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Exame final Proba teórico-práctica de 3 horas de duración máxima, que consta da realización dun exercicio práctico similar aos realizados ao longo do cuadrimestre	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade) e presentación na aula virtual do traballo práctico que o docente indique.	Todas	100 %

Matrícula de honor

Un estudante poderá ser proposto a Matrícula de Honor se, ademais de obter unha cualificación de 10, se aprecia no seu traballo cuadrimestral unha excepcional excelencia en termos técnicos, artísticos e/ou de creatividade e madurez, así como un rendemento significativamente superior ao esixido.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que establece a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía

BOYD, M. Bach: *Chorale harmonization and instrumental counterpoint*. Kahn & Averill. 2009

DE LA MOTTE, D.: *Armonía*. Labor. 1989

DESSPORTES, Y. e BERNAUD, A.: *Manual práctico para el reconocimiento de los estilos desde Bach a Ravel*. Real Musical. 2000

SCHÖNBERG, A.: *Ejercicios preliminares de contrapunto*. Labor. 1990

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN III**

curso 2023/2024

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 171/2016, DO 24 DE NOVEMBRO)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN III

ESPECIALIDADES:	Dirección	ITINERARIOS:	Todos
CARÁCTER:	Formación básica	TIPO DE CLASE:	Colectiva
DEPARTAMENTO:	Composición	XEFE DE DPTO.:	Paz Pita
CURSOS	1º curso 2º curso 3º curso 4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Mario Seoane Blanco
CUADRIMESTRES	I II III IV V VI VII VIII	Horas de clase semanais:	1,5
ECTS/CUAD.	2	Observacións:	-
DOCENTES:	NOME E APELIDOS	EMAIL	TITORÍA
	Mario Seoane Blanco	marioseoane@edu.xunta.gal	Mércores 10:00-11:00 biblioteca

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR: Desenvolvemento das habilidades harmónico-contrapuntísticas e adquisición de coñecementos que faciliten a percepción, creación, interpretación, reflexión e documentación musicais. Desenvolvemento do oído, da escoita, da memoria e da intelixencia musical. Práctica escrita dos diferentes elementos e procedementos harmónicos e contrapuntísticos propios dos distintos períodos da historia da música. Asimilación das principais teorías da organización musical. Realización de traballos estilísticos e libres. Estudo do repertorio e do seu contexto estilístico. Consecución de ferramentas destinadas ao enriquecemento do traballo do/a director/a.

COÑECEMENTOS PREVIOS: Os propios do cuadrimestre anterior.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T4, T8
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	ED4, ED5

Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 171/2016 do 24 de novembro, anexo II

3. OBXECTIVOS		
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS	
Coñecer os principios técnicos e estilísticos da música do clasicismo e romanticismo, representados nos seus principais compositores/escolas/estilos.	T1, T2, T4, T8 X1, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, ED4	
Aplicar os coñecementos teóricos na práctica, a través da realización de exercicios de estilo	T1, T2, T3 X3, X4, X8, X15, X17, X21, X22, X23 ED5	
Sintetizar as principais características técnicas e estilísticas dunha obra e argumentar a súa relación coa propia actividade creativa	T1, T2, T3, T4, T8 X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23 ED4, ED5	
4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. De Haydn a Beethoven: desenvolvemento motivico e función estrutural da harmonía	1.1. A harmonía no clasicismo: Papel estrutural da cadencia, a sétima sobre o sétimo grao, a modulación, acordes alterados, ritmo harmónico, estrutura, equilibrio, progresións.	8
	1.2. O tema Motivo, frase, melodía e tema, textura e acompañamento, equilibrio, progresións.	
	1.3. O estilo clásico (exemplificado en Mozart e Beethoven) Harmonía, cadencias, fórmulas rítmicas, motivicas e pianísticas, procedementos texturais, construción de frases, simetrías, procedementos texturais e constructivos, fórmulas pianísticas, contrastes, etc.	
	1.4. Aplicación de recursos Exercicios de construción de frases e de acompañamento pianístico de melodías vocais/instrumentais.	
2. Romanticismo I	2.1. O estilo romántico (exemplificado en Schumann e Brahms) Funcións de tónica e series de sétimas de dominante, acordes de novena e superposición de terceiras, a nota pedal, modulación, cadencias e notas de adorno, fórmulas rítmicas, o tritono e a terceira menor, a cadencia plagal, a nota pedal, modulacións e cadencias, linguaxe harmónica e procedementos constructivos, fórmulas pianísticas, etc.	6
	2.2. Aplicación de recursos Exercicios de acompañamento pianístico de melodías vocais/instrumentais.	
3. Repaso de contidos		2
	TOTAL SESIÓNS:	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase maxistral Exposición do tema que se vai traballar con explicación de conceptos teóricos e mostra de exemplos prácticos: análise e audición de exercicios xa realizados, realización na aula ou obras que sirvan de exemplo, segundo o caso.	3	0	3
Análise de exemplos Análise e audición de obras do estilo do que deberán realizar os estudantes de cara a sintetizar as súas principais características técnicas e estilísticas.	1,5	3,5	5
Práctica individual Realización por parte do alumnado de exercicios prácticos do tema en cuestión cun nivel de dificultade progresivo.	13	32	45
Corrección individual Corrección persoalizada da práctica individual.	3	0	3
Práctica/corrección colectiva Debate sobre a realización de determinados exercicios prácticos ou corrección colectiva de certos exercicios realizados individualmente (análises, etc.). Na pizarra e piano ou proxector con audición.	2	0	2
Actividades de avaliación: Proba final	1,5	0	1,5
Actividades de avaliación: Entrega de traballos do curso	0	0,5	0,5
TOTAL HORAS:			60

6. AVALIACIÓN

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Práctica semanal • Avaliación continua da práctica individual (presencial e non presencial) e da participación nas actividades colectivas. • Avaliación dos exercicios entregados nas datas que se indican na aula virtual. <i>Obrigatorio para poder optar á avaliación continua.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Calidade, cantidade e presentación dos traballos realizados e entregados. • Correspondencia entre os traballos realizados na casa e na aula. • Evolución ao longo do cuadrimestre. • Asistencia, puntualidade e actitude na aula (corrección e produtividade) • Participación constructiva nas actividades colectivas. 	Todas	60 %
Exames de aula Probas prácticas de cada tema realizadas periódicamente na aula ao longo do cuadrimestre, sen data previamente anunciada.	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade), correspondencia cos traballos realizados na casa e presentación do traballo realizado.	Todas	40 %

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)

Exame final Igal que a convocatoria extraordinaria	Igal que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
--	--	-------	-------

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA, *se o alumno SUPERA CATRO FALTAS DE ASISTENCIA*, OU AVALIACIÓN CONTINUA CUALIFICADA CON SUSPENSO)

Exame final Igal que a convocatoria extraordinaria	Igal que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
--	--	-------	-------

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Exame final Proba teórico-práctica de 3 horas de duración máxima, que consta da realización dun exercicio práctico similar aos realizados ao longo do cuadrimestre	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade) e presentación na aula virtual do traballo práctico que o docente indique.	Todas	100 %
--	--	-------	-------

Matrícula de honor

Un estudante poderá ser proposto a Matrícula de Honor se, ademais de obter unha cualificación de 10, se aprecia no seu traballo cuadrimestral unha excepcional excelencia en termos técnicos, artísticos e/ou de creatividade e madurez, así como un rendemento significativamente superior ao esixido.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía

DE LA MOTTE, D.: *The study of harmony*. William C Brown. 1991
 DESPORTES, Y. e BERNAUD, A.: *Manual práctico para el reconocimiento de los estilos desde Bach a Ravel*. Real Musical. 2000
 SCHÖNBERG, A. *Fundamentals of musical composition*. Faber & Faber. 1999 BUTTERWORTH, A. *Stylistic harmony*. Oxford University Press. 1994

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN IV**

curso 2023/2024

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 171/2016, DO 24 DE NOVEMBRO)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

HARMONÍA E CONTRAPUNTO APLICADOS Á DIRECCIÓN IV

ESPECIALIDADES:	Dirección	ITINERARIOS:	Todos								
CARÁCTER:	Formación básica	TIPO DE CLASE:	Colectiva								
DEPARTAMENTO:	Composición	XEFE DE DPTO.:	Paz Pita								
CURSOS	1º curso 2º curso 3º curso 4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Mario Seoane Blanco								
CUADRIMESTRES	I II III IV V VI VII VIII	Horas de clase semanais:	1,5								
ECTS/CUAD.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td><td></td><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>			2						Observacións:	-
		2									
DOCENTES:	NOME E APELIDOS	EMAIL	TITORÍA								
	Mario Seoane Blanco	marioseoane@edu.xunta.gal	Mércores 10:00-11:00 biblioteca								

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR: Desenvolvemento das habilidades harmónico-contrapuntísticas e adquisición de coñecementos que faciliten a percepción, creación, interpretación, reflexión e documentación musicais. Desenvolvemento do oído, da escoita, da memoria e da intelixencia musical. Práctica escrita dos diferentes elementos e procedementos harmónicos e contrapuntísticos propios dos distintos períodos da historia da música. Asimilación das principais teorías da organización musical. Realización de traballos estilísticos e libres. Estudo do repertorio e do seu contexto estilístico. Consecución de ferramentas destinadas ao enriquecemento do traballo do/a director/a.

COÑECEMENTOS PREVIOS: Os propios do cuadrimestre anterior.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T4, T8
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	ED4, ED5

Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 171/2016 do 24 de novembro, anexo II

3. OBXECTIVOS		
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS	
Coñecer os principios técnicos e estilísticos da música dos períodos estudados, representados nos seus principais compositores/escolas/estilos.	T1, T2, T4, T8 X1, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, ED4	
Aplicar os coñecementos teóricos na práctica, a través da realización de exercicios de estilo	T1, T2, T3 X3, X4, X8, X15, X17, X21, X22, X23 ED5	
Sintetizar as principais características técnicas e estilísticas dunha obra e argumentar a súa relación coa propia actividade creativa	T1, T2, T3, T4, T8 X1, X3, X4, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X17, X21, X22, X23 ED4, ED5	
4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Romanticismo II	1.1. A harmonía no romanticismo tardío e post-romanticismo A evolución cara a disolución da tonalidade.	4
	1.2. Aplicación de recursos Exercicios de acompañamento pianístico de melodías vocais/instrumentais.	
2. Impresionismo	2.1. Timbre vs forma O timbre no impresionismo francés e a tradición harmónico-formal alemá.	6
	2.2. Debussy O slendro e a escala de tonos enteiros, texturas, mixturas, forma e estrutura compositiva, harmonía (novo linguaxe harmónico e materiais empregados)	
	2.3. Aplicación de recursos Melodías acompañadas en estilo impresionista	
3. Schönberg e o serialismo	3.1. Atonalidade libre, dodecafonismo e serialismo integral	4
	3.2. Schönberg, Berg, Webern	
	3.3. Dodecafonismo e contrapunto: a escala e a melodía dodecafónica	
	3.4. Forma e estrutura no método dodecafónico	
	3.5. Aplicación de recursos Pequenas pezas dodecafónicas	
4. Repaso de contidos		2
	TOTAL SESIÓNS:	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase maxistral Exposición do tema que se vai traballar con explicación de conceptos teóricos e mostra de exemplos prácticos: análise e audición de exercicios xa realizados, realización na aula ou obras que sirvan de exemplo, segundo o caso.	3	0	3
Análise de exemplos Análise e audición de obras do estilo do que deberán realizar os estudantes de cara a sintetizar as súas principais características técnicas e estilísticas.	1,5	3,5	5
Práctica individual Realización por parte do alumnado de exercicios prácticos do tema en cuestión cun nivel de dificultade progresivo.	13	32	45
Corrección individual Corrección persoalizada da práctica individual.	3	0	3
Práctica/corrección colectiva Debate sobre a realización de determinados exercicios prácticos ou corrección colectiva de certos exercicios realizados individualmente (análises, etc.). Na pizarra e piano ou proxector con audición.	2	0	2
Actividades de avaliación: Proba final	1,5	0	1,5
Actividades de avaliación: Entrega de traballos do curso	0	0,5	0,5
TOTAL HORAS:			60

6. AVALIACIÓN

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Práctica semanal • Avaliación continua da práctica individual (presencial e non presencial) e da participación nas actividades colectivas. • Avaliación dos exercicios entregados nas datas que se indican na aula virtual. <i>Obrigatorio para poder optar á avaliación continua.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Calidade, cantidade e presentación dos traballos realizados e entregados. • Correspondencia entre os traballos realizados na casa e na aula. • Evolución ao longo do cuadrimestre. • Asistencia, puntualidade e actitude na aula (corrección e produtividade) • Participación constructiva nas actividades colectivas. 	Todas	60 %
Exames de aula Probas prácticas de cada tema realizadas periódicamente na aula ao longo do cuadrimestre, sen data previamente anunciada.	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade), correspondencia cos traballos realizados na casa e presentación do traballo realizado.	Todas	40 %

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)

Exame final Igual que a convocatoria extraordinaria	Igual que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
---	---	-------	-------

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA, *se o alumno SUPERA CATRO FALTAS DE ASISTENCIA, OU AVALIACIÓN CONTINUA CUALIFICADA CON SUSPENSO*)

Exame final Igual que a convocatoria extraordinaria	Igual que a convocatoria extraordinaria	Todas	100 %
---	---	-------	-------

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Exame final Proba teórico-práctica de 3 horas de duración máxima, que consta da realización dun exercicio práctico similar aos realizados ao longo do cuadrimestre	Calidade (correcta aplicación de conceptos técnicos estudados, creatividade e musicalidade) e presentación na aula virtual do traballo práctico que o docente indique.	Todas	100 %
--	--	-------	-------

Matrícula de honor

Un estudante poderá ser proposto a Matrícula de Honor se, ademais de obter unha cualificación de 10, se aprecia no seu traballo cuadrimestral unha excepcional excelencia en termos técnicos, artísticos e/ou de creatividade e madurez, así como un rendemento significativamente superior ao esixido.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía

DE LA MOTTE, D.: *The study of harmony*. William C Brown. 1991
 DE LA MOTTE, D.: *Contrapunto*. Labor. 1991
 DESPORTES, Y. e BERNAUD, A.: *Manual práctico para el reconocimiento de los estilos desde Bach a Ravel*. Real Musical. 2000
 BUTTERWORTH, A.: *Stylistic harmony*. Oxford University Press. 1994
 LESTER, J.: *Analytic approaches to twentieth-century music*. Norton. 1989

C S M
CONSERVATORIO SUPERIOR
DE MÚSICA DA CORUÑA

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE